

Algemene Beschouwingen Fractie van D66/ GroenLinks

Vz. Wij spreken onze waardering uit aan een ieder die heeft bijgedragen om toch een zo compleet mogelijke begroting voor te leggen. Dat neemt niet weg dat wij niet blij worden van deze begroting! We zullen uitleggen waarom niet, en met alternatieve voorstellen komen.

De fractie van D66/GroenLinks is de schok nog niet te boven van het grote tekort dat zich plotseling in maart aandiente.

Temeer omdat het College ons bij lange na niet heeft kunnen geruststellen met te nemen maatregelen in deze begroting.

Er is nog geen inzicht geboden, hoe we nieuwe tekorten voor de komende jaren kunnen voorkomen. Niets garandeert ons dat voorgenomen besparingen en ombuigingen de zaak financieel voldoende op orde brengen.

In de aanloop naar deze begrotingsbehandeling was er geen tijd voor een perspectiefnota.

Terwijl dit hét moment is voor de raad om het College te adviseren over de te varen koers.

Uiteindelijk is ons beloofd dat we in een raadsbreede commissie uitvoerig mochten ingaan op ombuigingsvoorstellen.

Meer dan een opsomming was het niet, en de toegemeten, tijd was in totaal ca. een half uur om pakweg 22.30 s 'avonds!

Onze fractie vindt dit niet voor herhaling vatbaar.

Het sluitstuk in de begroting, dat zijn **de ombuigingen** in de meerjarenbegroting.

Niet alleen de raad, maar ook de burger is nog niet de kans geboden om hierin mee te denken, door gebrek aan tijd.

Dat is wat ons betreft zeker iets dat in het komend half jaar goed gemaakt moet worden.

Liefst zonder het mes op tafel.

Graag willen we dat geborgd zien d.m.v. een amendement over een communicatietraject.

We willen de coalitie graag aanspreken op de doelstelling om mensen meer te betrekken en een stukje bestuurlijke vernieuwing te realiseren.

Op ons voorstel is de profielschets voor de burgemeestersbenoeming opengesteld voor suggesties vanuit de samenleving.

Een mooi eerste begin tot meer **participatie**, ook al was het aantal reacties nog bescheiden.

In een recente Themaraad kwam een voorstel aan de orde om een **ondernemersfonds** in te stellen door extra invoering van de OZB voor niet woningen. Wij zijn enthousiast over het initiatief omdat dit echt een voorbeeld is van een goed **initiatief uit de eigen bevolking** en dat moeten we koesteren.

Ook al omdat het geld voor projecten zowel in Heerde als in Wapenveld en Veessen/Vorchten zal worden gebruikt.

De beweging van verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving in Heerde kan nog veel beter.

We zullen in Heerde zelf onze stoutste schoenen moeten aantrekken en nog ongebaande paden bewandelen en soms zullen we op onze schreden moeten terugkeren. Wij denken dat dat geen schande is.

De herinrichting van het sociaal domein, de Omgevingsweg, het richt zich allemaal op de participatiesamenleving, waarin veel meer dan nu, de interactie centraal staat.

D66/GroenLinks wil daar nu eindelijk eens mee aan de slag in Heerde, zodat we niet weer achter de feiten aanlopen.

De interactie met onze inwoners, verbanden van familie en vrienden en met ons maatschappelijk middenveld.

Zij vervullen immers een brugfunctie tussen individuele burgers en de lokale overheid.

Netwerken in plaats van instituties.

Veel meer vanuit de leefwereld i.p.v. uit de systeemwereld.

Een herwaardering van de rol van inwoners, instellingen, zorg en welzijn aanbieders, sport, cultuur en educatie aanbieders.

Een rol met meer onderlinge interactie.

Een grotere rol, ook in het vervullen van publieke taken.

We moeten hier meer voor open staan.

De inwoners zijn allang zo ver, zeker wat betreft duurzaamheid.

De gemeente moet niet langer het middelpunt zijn van waar de actie uitgaat.

Alleen al om reden dat die te traag zal zijn, te veel schijven, te veel hokjes en schotten, te veel procedure, teveel van “zo hebben we het altijd gedaan” en teveel “we weten het beter”!

Vandaar die stoutste schoenen, die zullen we echt nodig hebben om hiervan weg te lopen en een geheel nieuw pad in te slaan, waarbij we dingen echt uit handen geven.

Laten we lef tonen.

Weg uit de comfortzone, durf onorthodoxe oplossingen te kiezen, kijk naar de voorbeelden in den lande.

Veel vraagstukken zijn niet vanuit 1 afzonderlijk beleidsterrein op te lossen.

eenzaamheid, jeugdproblematiek, krimp en circulaire economie, allemaal vraagstukken die om een **integrale benadering** vragen.

Hoe integraal werkt dit College?

Wij hebben de indruk dat de intentie er is, maar nog niet de sleutel gevonden is om die kanteling te maken.

We bespeuren ook een behoorlijke afstand tussen College en haar intenties en de ambtelijke krachten.

Hier ligt echt een uitdaging op bestuurlijk vlak.

Een voorbeeld:

We mogen wel stellen dat in het afgelopen jaar het **kunst en cultuurbeleid** volkomen is vastgelopen: Verhitte koppen en geuite frustraties.

Tel daarbij op de aankondiging van nog forse ombuigingen in de sector, en de kans is groot dat het cultureel klimaat in Heerde volledig door de hoeven zakt.

Dat willen we niet.

Kunstenaars en culturele organisaties beschikken bij uitstek over expertise die op actuele en complexe gemeentelijke vraagstukken een positieve ontwikkeling kunnen uitlokken en de sleutel geven tot meer zelfregie en macht over eigen leven.

Kunstdeelnemers kan mensen die nu buiten de boot vallen weer dichterbij de wereld brengen en een kunstproject kan ons met een nieuwe bril laten kijken naar een begrip als bijv. eenzaamheid, dat we doorgaans alleen kennen vanuit een medisch sociale invalshoek.

Onze gereedschapskist is vaak te smal ingericht. Daar zitten alleen zorg en welzijn in. Kunst, maar zeker ook sport, zijn gereedschappen die in de kist horen.

Er bestaat een inspiratiegids onder de titel: Preventie, zelfregie en participatie met kunst en cultuur in het **sociaal domein**. Deze notitie sluit prima aan bij de nieuwe rol van het cultuurplein/De Heerd.

We stellen voor om hier een **Pilot** van te maken, echter niet door een sigaar uit eigen doos te presenteren aan de sector!

Het is opgenomen in ons amendement over de extra taakstelling van 500.000.

In ons beleid voor zorg en welzijn zouden we expliciet kunnen opnemen dat wij actief gaan samenwerken met de beleidsterreinen sport, kunst en cultuur. Dat zou een eerste stap zijn. We hebben al eerder de drie O's benoemd: dat is Ontschotten, Ontschotten en nog eens **Ontschotten**. Ook wordt Preventief handelen steeds belangrijker. Dit om inwoners tijdig ondersteuning te bieden en mogelijke zorg zo licht en kortdurend als mogelijk te organiseren.

Naast een geïntegreerd team 0-100 en scenario's voor huisvesting is er nog een knelpunt dat opgelost moet worden.

Het aantal inwoners, kinderen en pubers dat professionele hulp zoekt, groeit. Gemeenten die deze hulp betalen, raken hierdoor steeds dieper in de rode cijfers; dit kwam afgelopen weken ook in het nieuws en werd nog eens extra door het NJI (Nederlands Jeugd Instituut) bevestigd. We moeten ook in Heerde de discussie voeren welke kinderen en inwoners nu echt de schaarse zorg die er is, nodig hebben.

Niet alles waar we tegenaan lopen is een probleem dat professionele zorg of medicatie behoeft.

Preventie is belangrijk, maar daarnaast is het terugbrengen van de zorg naar normale proporties een uitdaging die wij graag aangaan. De zorg in het algemeen moet minder geproblematiseerd worden. Dat betekent dat we terug moeten naar **laagdrempelige hulp en zorg** aan onze inwoners en ook onze Jeugdigen. Veel zorgvragen zijn gewone dagelijkse vragen of opvoedvragen, gewoon tips geven dus door de juf of de sportvereniging of vrijwilliger.

Ook zouden we bv in Heerde een **inlooppunt** kunnen organiseren waar inwoners en ook Jeugd laagdrempelig met hun vragen en zorgen terecht kunnen zonder dat er meteen een zware intake plaats gaat vinden door een pedagoog of integrale gespreksvoerder, iets dergelijks is gerealiseerd in Twente met Wijkkracht.

Daarnaast kunnen we Brummen als voorbeeld nemen waar de raad bepaalde dat 5 procent van het Wmo-budget beschikbaar is voor innovatie en vernieuwing. Dat kunnen we toch zeker ook in Heerde?

Bedrijfsvoering

Er zit een taakstelling in de begroting van € 300.000 op de bedrijfsvoering. Dat vinden we niet genoeg. Hierbij nemen we in ogenschouw dat de inhuur fors is en tegelijk ook de omvang van het management met 55,73% in Heerde ver ligt boven het landelijk gemiddelde van 34,1%.

Ook denken we dat er winst te boeken is met alle verbeter voorstellen vanuit de accountant in de management letter.

Daar wordt heel ingewikkeld over gedaan door het College.

We mogen daar als raad geen vragen over stellen of commentaar op geven, terwijl het zonneklaar is dat deze adviezen niet alleen geld op kunnen leveren, maar vooral voor het goed functioneren van de ambtelijke organisatie een kwaliteitsslag gemaakt kan worden.

Er is een Handleiding van de VNG :Versterking opdrachtgeverschap van de raad bij de accountantscontrole,

waarin wordt geadviseerd “ *dat de managementletter minimaal ter kennisneming naar de raad gaat. Het is daarbij inzichtelijk als het college ook zijn reactie op de managementletter meestuurt. De raad kan hierom vragen.* ” (Pag. 28).

Graag zien we dat dat alsnog gebeurt. Kan de wethouder financiën hierop reageren?

Wij ervaren een te grote afstand tussen bestuur en organisatie.

Soms lijkt het wel of de bedrijfsvoering een geheel eigen leven lijdt. In ieder geval missen we in de begroting bij dit hoofdstuk, oneerbiedig gezegd, de raad als “klant” van de bedrijfsvoering.

We hebben ook regelmatig last van de onleesbaarheid van stukken.

Recent voorbeeld het stuk dat over PlusOV op ons af kwam.

Wij vinden het echt een gemiste kans dat nergens gezocht wordt naar **samenwerking met Epe en Hattem**. Dit moet een speerpunt zijn m.b.t. het personeelsbeleid.

Niet weer investeren in een functieboek, maar liever een hernieuwd beleid door krachten te bundelen, zodat we ook in staat zijn aantrekkelijk te zijn voor kwalitatief geschoolde medewerkers. Op deze manier valt te besparen op kosten inhuur derden!!!

Beleid ontwikkelen is leuk, maar gewoon in gesprek gaan met Epe en Hattem en een concreet plan maken is ons inziens effectiever.

We zijn blij dat voor een gezamenlijke inzet in de regio is gekozen als het gaat om **Lelystad Airport**. Geschokt was onze fractie om te vernemen dat de minister het niet nodig vindt om een nieuwe MER te laten maken. Het markeert hoezeer het nodig is onvermoeid weerwoord te blijven bieden vanuit Heerde, samen met evenzeer getroffen buurgemeenten, via de provincie en contacten met onze Kamerfracties. Alle druk zal nodig zijn. Wat onze fractie betreft wordt er ook ingezet op het terugdringen van het aantal vliegbewegingen, niet alleen het laagvliegen. Vanuit onze visie is de opening van Lelystad Airport in hoge mate onwenselijk.

Ruimtelijk domein: D66/GroenLinks wil dat er meer gebouwd wordt voor starters en in de **sociale sector**.

Het gebeurt te vaak bij presentatie van bouwprojecten, dat de component sociale bouw sneeft.

We hebben keihard nodig dat jonge mensen en jonge gezinnen hier kunnen wonen, en niet pas jaren later, als ze eerst carrière elders hebben gemaakt.

We willen op de agenda voor commissie en raad hebben, hoe we dit kunnen bijsturen.

Oude raadhuis:

Wij kunnen ons voorstellen dat het echt gaat helpen bij het uitvoeren van het coalitieprogramma, als bestuur en organisatie in 1 huis zitten.

Het besluit om het raadshuis blijvend te gebruiken voor het bestuur en het ingrijpend te renoveren willen we heroverwegen, niet in de laatste plaats omdat het aangaan van een dure en ingrijpende renovatie niet uit te leggen is en omdat er nogal wat spanning zit op het budget!

We dienen hierover een motie in.

Hierop aansluitend kondigen we ook een amendement aan waarin we een grotere taakstelling willen op de bedrijfsvoering én op het gemeentelijk vastgoed. In totaal voor 500.000 extra.

Waarom willen we 500.000 meer aan **taakstellingen**:

Kort en goed gezegd weten we nu al dat niet al die ombuigingen haalbaar zullen zijn en overigens ook niet altijd wenselijk.

Een bezuiniging op de bescheiden subsidies van een aantal koren bijvoorbeeld...wat schieten we daar nou mee op?

We oogsten onbegrip en wrevel bij grote groepen burgers voor een schamele 5000 euro.

Maar ook zijn er grote vraagtekens bij de hondenbelasting en de toeristenbelasting.

Daarnaast moet er ruimte zijn om ook nieuwe wegen te bewandelen, hoe bescheiden dan ook.

Dat geldt voor de ambities op het terrein van **circulaire economie en energieneutraal Heerde**, maar ook voor een **vernieuwende aanpak** in het sociaal domein.

Hier moet een verschuiving van budgetten voor mogelijk zijn.

Tot slot willen we nog een voorstel doen: een pleidooi om tot een **actualisatie** te komen van het **ambtsgebed**. We weten dat er een verordening in voorbereiding is. Het is ons mede ingegeven door de recente introductie van een geschonken bijbel op de vergadertafel van de voorzitter. Het gaat ons niet om het geschenk, daar is natuurlijk niets op tegen, maar onze fractie voelt zich ongemakkelijk bij deze trend en zou liever een erkenning zien van de diversiteit van geloofsbeleving en levensovertuiging, van al diegenen die betrokken zijn bij het lokale bestuur in deze gemeente. Het kan geen kwaad hier een nieuwe vorm voor te zoeken en vragen onze collega

raadsfracties of ze bereid zijn hierover met elkaar van gedachten te wisselen om tot een aanpassing te komen.

Wat ons betreft is diversiteit een groot goed,
ofwel: we streven naar een **inclusieve samenleving**.